

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА ПАРКОМ ПРИРОДЕ „ПОЊАВИЦА“ ЗА 2023.год.

Програм управљања Парком природе „Поњавица“ за 2023.год. израђен је на основу Плана управљања ПП "Поњавица" за период од 2014.-2023.год. (Друштвено водопривредно предузеће "Тамиш Дунав" Панчево), у складу са Одлуком о заштити ПП "Поњавица" (Сл.Лист града Панчева бр.6/2014) и Решењем о условима заштите природе бр.019-2879/2 од 31.10.2022.год. (Покрајински завод за заштиту природе).

ПРИМЕНА АКТИВНИХ И ИНТЕРВЕНТНИХ МЕРА НА ЗАШТИТИ СТАНИШТА И ВРСТА

- Ангажовање чуварске службе

ЈКП "Зеленило" Панчево, управљач Парком природе "Поњавица" организује рад чуварске службе смештене у просторијама месне заједнице у Банатском Брестовцу.

Чуварска служба чини 4 лиценцирана чувара природе и 5 рибочувара чији се рад организује по сменама. Чуvari природе су истовремено и рибочувари. Посао чувара је свакодневно обилажење територије заштићеног подручја, бележење промена, појава, уочених врста животиња и биљака, вођење дневне евиденције. За чуваре природе и рибочуваре потребно је набављати униформе и опрему прописане законом.

Рибочувари издају риболовне дозволе, контролишу риболовце и друге посетиоце Парка природе.

Представници чуварске службе задужени су и за спровођење организованих група на заштићеном природном подручју. Такође, они су у сталном контакту са локалним становништвом, инспекцијским и другим службама.

Оквирна финансијска средства потребна за рад чуварске службе: 4.500.000,00 дин

- Спровођење активних и интервентних мера на заштити станишта и врста

Радници ЈКП "Зеленило" биће ангажовани на механичком уклањању инвазивних врста биљака кошењем (*Amorpha fruticosa*, *Fraxinus pennsylvanica*, *Vitis vulpina*, *Ambrosia artemisifolia*, *Asclepias syriaca*, *Solidago gigantea* i sl.)

Алохтоне, интродуковане врсте биљака угрожавају опстанак аутохтоних, домаћих врста

освајајући нове површине. Активне мере заштите спроводе се у виду кошења, крчења и уклањања биомасе ових врста по потреби.

Оквирна финансијска средства потребна за наведене активности: 5.000.000,00 дин.

- Селективни излов алохтоних врста

Селективни излов алохтоних врста риба допринеће регулисању њихове бројности. Селективни излов вршиће се у периоду од јуна до децембра месеца. Алохтоне врсте риба које се у Поњавици налазе и које су предвиђене за излов су: сиви толстолобик, бели толстолобик, бабушка, амур, амерички патуљастии сомић. Селективни излов вршиће се након исходавања дозволе од надлежних државних органа и уз претходне услове Покрајинског завода за заштиту природе. Количине за излов ових врста нису лимитиране.

Селективни излов обављаће чувари природе користећи чамац, теренско возило и потребне алате.

Оквирна финансијска средства потребна за наведене активности: 100.000,00 дин.

- Мониторинг рибљег фонда

Мониторинг рибљег фонда спроводи се ради праћења стања рибљег фонда у риболовним водама. Подаци добијени мониторингом биће коришћени као основа за рационално коришћење природних ресурса.

Мониторинг ће пружити податке о риболовним водама, описе локалитета, податке о саставу рибљег фонда, попис рибљих плодишта, дозвољени излов рибе по врстама и количинама рибе, као и попис потенцијалних загађивача на риболовној води.

Поједине групе података о мониторингу прикупљају се од истраживача који раде на терену (институти, научне установе и сл.).

Према спроведеном мониторингу одређене су деонице погодне за рибља плодишта и посебна станишта риба, која су и обележена таблама законом прописаних димензија и садржаја.

Оквирна финансијска средства потребна за наведене активности: 60.000,00 дин.

- Обнављање опреме чувара парка природе „Поњавица“

Чувари парка природе „Поњавица“ свакодневно су присутни у обиласку терена заштићеног подручја. Обилажење подручја омогућено је коришћењем теренског возила на копну и чамца на моторни погон на воденим површинама. Из тих разлога потребно је обновити опрему коју користе чувари природе: теренско возило, мотор за чамац и потребне алате.

Оквирна финансијска средства потребна за наведене радове: 1.000.000,00 дин

- Спровођење управљачких интервенција у циљу рестаурације, ревитализације станишта, успостављање проходности обале, успостављање протока, делимично уклањање барске вегетације, уклањање биљног материјала са локације.

Низак водостај Поњавице условљава пресушивање неких делова водотока у сушним периодима године. У циљу успостављања протока у деловима корита која периодично пресуше потребно је ангажовати специјалне машине у циљу продубљивања корита. На појединим деоницама може бити потребно подводно кошење вегетације која је у експанзији, ангажовањем специјалне машине. Такође, неопходно је чишћење корита на критичним тачкама уз употребу механизације.

Оквирна финансијска средства потребна за наведене радове: 100.000,00 дин.

- Порибљавање

Порибљавање је предвиђено Програмом управљања рибарског подручја у заштићеном подручју природе "Поњавица" за период 2018-2027. год. израђеном од стране Природно-математичког факултета Департамента за биологију из Новог Сада.

Порибљавање је предложено након испитивања структуре заједнице риба риболовних вода Поњавице а на основу података добијених мониторингом. Порибљавање ће се вршити поштујући услове добијене од стране Покрајинског завода за заштиту природе.

Оквирна финансијска средства потребна за наведене активности: 140.000,00 дин.

- Пошумљавање

ЈКП "Зеленило" Панчево наставља да подиже шумске појасеве на пољопривредном земљишту у државној својини на територији града Панчева. Као и претходних година, парцеле добијене за потребе пошумљавања потребно је претходно припремити, будући да се на њима налази самоникло растиње, а терен је нераван, неопходно је спровести земљане радове.

Пошумљавање ће се обављати аутохтоним врстама дрвећа у складу са условима надлежне институције, Покрајинског завода за заштиту природе.

Оквирна финансијска средства потребна за наведене радове: 600.000,00 дин.

ЕДУКАЦИЈА КОРИСНИКА ПРОСТОРА И УКЉУЧИВАЊЕ ЊИХОВИХ АКТИВНОСТИ НА ОЧУВАЊУ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ

- Организација едукативних радионица

Едукација најмлађих корисника Парка природе "Поњавица"- школске деце основних школа Омољице и Банатског Брестовца започета је због измењених услова рада школа услед пандемије вируса Ковид 19, прекинута 2020 године. У 2022.години такође није било могуће наставити едукацију деце кроз "Малу школу ихтиологије" из истих разлога.

Током 2023.год. планира се наставак организације едукативних радионица, у случају повољне епидемиолошке ситуације.

Оквирна финансијска средства потребна за наведене активности: 500.000,00 дин.

- Значајна подручја у обухвату парка природе "Поњавица"

Парк природе "Поњавица" је део локалног еколошког коридора, представља везу са другим еколошким коридорима и обезбеђује кретање врста.

"Еколошки коридор је еколошка путања или веза која омогућава кретање јединки популација (биљних и животињских врста) између заштићених подручја и еколошки значајних подручја од једног локалитета до другог и који чине део еколошке мреже." (<http://www.pzzp.rs/sr/zastita-prirode/zastita-stanista/o-ekoloskim-koridorima-u-ap-vojvodini.html>)

"Еколошка мрежа је скуп међусобно повезаних или просторно блиских заштићених подручја и еколошки значајних подручја која омогућава слободни проток гена и битно доприноси очувању природне равнотеже и биолошке разноврсности и унутар којих се делови повезују природним или вештачким еколошким коридором" ("Сл.Гласник РС", бр.5/2010.год.)

Укупна средства потребна за остварење Годишњег програма управљања парком природе „Поњавица“ за 2023.год. износе 12.000.000,00 дин.

Како су природни процеси динамични и вишеслојни предлаже се флексибилност у управљању која се тиче прилагођавања новим информацијама и околностима, у сарадњи и уз сагласност надлежних институција.

С поштовањем,

Директор ЈКП „Зеленило“ Панчево

Данило Бјелица, дипл.инж.пољ.